

אדוארד נ' לוטוואק

תנו צ'אנס למלחמה

התערבות של ארגונים בינלאומיים במלחמות לא־להם מתיימרת להגן על זכויות פליטים ועקורים, אך למעשה מאריכה את המלחמה, מחריפה את האיבה בין הצדדים, ומונעת מהמלחמה להגשים את מטרתה החיובית היחידה: השבת השלום

שלום בטרם עת

עובדה לא נעימה שרבים מעדיפים להעלים ממנה עין היא שלמלחמה, חרף הרוע הגדול שיש בה, יש גם סגולה אדירה: יכולתה לפתור סכסוכים פוליטיים ולהוביל לשלום. זה עשוי לקרות כשהצדדים הלוחמים מתישים זה את זה או כשאחד מהם זוכה בניצחון מכריע; על כל פנים, נקודת המפתח היא שהלחימה חייבת להימשך עד שמושג פתרון. מלחמה מביאה שלום רק אחרי שעברה שלב של אלימות שיא. שכן על מנת שהסדרה תהפוך לאטרקטיבית יותר ממהשך הלחימה, כל תקווה להצלחה צבאית חייבת להיעלם.

אך מאז הקמת האומות המאוחדות, ושריונה של פוליטיקת המעצמות במועצת הביטחון הנתונה לשליטתן, לעיתים רחוקות בלבד הורשו מלחמות בין אומות קטנות להתנהל עד לסיומן הטבעי. במקום זאת הן הופרעו בשלב מוקדם, לפני שיכלו להתמצות ולבסס את התנאים המקדימים להסדר בר־קיימה. הפסקות אש והסכמי שביתת נשק נכפו לעיתים קרובות בחסותה של מועצת הביטחון. התערבות נאט"ו במשבר קוסובו, לדוגמה, התנהלה על פי תבנית זו.

אבל הפסקות אש נוטות להקפיא את תהליך ההתשה המתלווה ללחימה, ומאפשרות לצדדים הלוחמים לחדש ולחמש את גייסותיהם. ברגע שהפסקות האש נגמרות – ובדרך כלל הן אכן נגמרות – הן גורמות להתארכות העימות ולהתעצמותו. כך קרה במלחמה הישראלית-ערבית של 1948–1949, שהייתה עשויה להסתיים בתוך שבועות אלמלא הורתה מועצת הביטחון על שתי הפסקות אש שאפשרו לצדדים הלוחמים לחדש כוחות. כך קרה גם בשנות התשעים בבלקן. הפסקות אש כפויות ותדירות הפריעו ללחימה בין הסרבים לקרואטים בקרנינה; בין

אדוארד לוטוואק הוא אסטרטג והיסטוריון יהודי-אמריקני. מבין ספריו הרבים הופיעו בעברית 'האסטרטגיה רבתי של האימפריה הרומית' (מערכות, 1982) ו'אסטרטגיה של מלחמה ושלום' (משרד הביטחון, 2002). מאמר זה הופיע במקור באנגלית בגיליון יולי-אוגוסט 1999 של כתב העת פורייין אפירס, והוא מפורסם כאן באישור כתב העת.

(c) 1999 Council on Foreign Relations, publisher of Foreign Affairs

All rights reserved. Distributed by Tribune Content Agency

<https://www.foreignaffairs.com/articles/1999-07-01/give-war-chance>

שאריות כוחותיה של הפדרציה היוגוסלבית לבין הצבא הקרואטי; ובין הסרבים, הקרואטים והמוסלמים בבוסניה. בכל אחת מהפעמים ניצלו היריבים את ההפוגה כדי לגייס, לאמן ולצייד כוחות חדשים, וכך להאריך את המלחמה ולהאדיר את היקפי ההרג וההרס. ואילו שביתות נשק כפויות, אם אין הן מובילות להסכמי שלום, מקפיאות את העימותים בצורה מלאכותית ומנציחות את מצב המלחמה בכך שהן מגוננות על הצד החלש מפני ההשלכות של סירובו להסכים לווייתורים בתמורה לשלום.

המלחמה הקרה סיפקה הצדקות משכנעות בעד התנהגות כזאת מצד שתי מעצמות העל, שלעיתים שיתפו פעולה בכפיית רצונן על שחקנים חלשים יותר על מנת שלא להישאב בעצמן לעימותים מקומיים ולהסתכן בהתנגשות חזיתית. הפסקות אש כפויות אכן הגדילו בסופו של דבר את שיעור הלחימה בין אומות קטנות, והסכמי שביתת נשק אכן הנציחו את מצב המלחמה – אך אין ספק ששתי התוצאות הללו היו בגדר הרע במיעוטו (מנקודת מבט כלל-עולמית) בהשוואה לאפשרות של מלחמה גרעינית. היום, לעומת זאת, הן האמריקנים הן הרוסים אינם נוטים להתערבות תחרותית במלחמותיהן של אומות קטנות, כך שההשלכות המצערות של שיבוש המלחמות ממשיכות להתקיים, אך הפעם, מבלי שהדבר מונע שום סכנה גדולה. ייתכן שכל הצדדים ירוויחו אם יתאפשר לעימותים קטנים לבעור עד תום.

הבעיות של שומרי השלום

כיום, הפסקות אש ושביתות נשק נכפות על אומות קטנות באמצעות הסכמים רב-צדדיים – לא כדי למנוע תחרות בין מעצמות העל, אלא משיקולים נטולי עניין אסטרטגי, ואפילו אוויליים, כגון זעזועים של צופי הטלוויזיה ממראות המלחמה המחרדיים. גישה זו, למרבה העיוות, עלולה לסכל באופן שיטתי את הפיכתה של מלחמה לשלום. דוגמה טיפוסית לכך הם הסכמי דייטון, שגזרו על בוסניה להישאר מחולקת לשלושה מחנות יריבים – אומנם עם השויה רגעית של הלחימה, אך במחיר של התמשכות העוינות בעתיד הנראה לעין. אף צד אינו מאוים עוד בתבוסה, ולכן לאף צד אין תמריץ מספק להגיע להסכם בר-קיימא; ומאחר שנתיב לשלום אינו נראה באופק, העדיפות העליונה אינה לשקם את הכלכלות החברות והחברות ההרוסות – אלא להתכונן למלחמה עתידית. מלחמה ללא הפרעה הייתה בוודאי גורמת לסבל נוסף ונגמרת בתוצאה לא-צודקת בעבור צד זה או אחר – אבל היא גם הייתה מובילה למצב עניינים יציב יותר, שהיה מאפשר לעידן שאחרי המלחמה להתחיל. השלום מופיע רק אחרי שהמלחמה נגמרת באמת.

ישנו כיום מגוון של ארגונים רב-צדדיים הבוחרים להתערב במלחמות של אחרים. מאפיין הליבה של הגופים הללו הוא כניסה לאירוע מלחמתי תוך כדי סירוב לקחת חלק בלחימה. בטווח הארוך, הם רק מגדילים את הנזק. אם האומות המאוחדות היו עוזרות לחזק להשיג ניצחון מהיר והחלטי יותר על החלש, הן היו מעצימות את פוטנציאל יצירת השלום הטמון במלחמה. אבל העדיפות הראשונה של זרועות שמירת השלום של האו"ם היא להימנע מאבדות לכוחותיהן. מפקדי היחידות נוטים אפוא לפייס את הכוח החזק ביותר באזור, להיכנע לתכתיבי ולספוג את התעמרותו. לפייסנות זו אין ערך אסטרטגי – בשונה מהחלטה לצדד

בצד החזק יותר באופן כללי; היא בסך הכול משקפת את נחישותם של כוחות האו"ם להימנע מעימותים. התוצאה הסופית היא מניעת הופעתה של הכרעה ברורה, שהתנאי לה הוא אי-שוויון במאזן הכוחות שיהיה גדול מספיק כדי להביא לסיום הלחימה.

שומרי שלום הנרתעים מאלימות אינם מסוגלים לספק הגנה יעילה לאזרחים הנקלעים לשדה הקרב, או מותקפים בכוונה תחילה. במקרה הטוב, כפי שקרה בבוסניה ורואנדה, כוחות האו"ם צופים מהצד בפרעות ומקרי טבח; במקרה הרע הם משתפים עימם פעולה, כמו חיילי האו"ם ההולנדים בסרביה, שסייעו לסרבים להפריד בין גברים בגיל צבא לבין שאר האוכלוסייה.

בה בעת, עצם הנוכחות של כוחות האו"ם מונעת את הסעד הרגיל העומד בפני אזרחים הנמצאים בסכנה – מנוסה מאזורי הקרב. תחת אשליית ביטחון שמקנים הכוחות, האזרחים נותרים במקומם עד שאין עוד לאן לברוח. במהלך המצור על סרייבו ב-1992–1994, הגישה הפייסנית ואשליית הביטחון השתלבו יחד באופן מעוות במיוחד, כאשר כוחות האו"ם סרקו את הטיסות היוצאות מהעיר ומנעו בריחה של אזרחיה – בהתאם למה שנקבע בהסכם הפסקת האש עם הכוחות הסרביים שנהגו מעליונות באזור ובעצמם הפרו את ההסכם חדשות לבקרים. תגובה נבונה וריאליסטית יותר הייתה לאפשר למוסלמים לברוח מהעיר או לנסות להניס את הסרבים.

מוסדות כגון האיחוד האירופי, האיחוד המערב-אירופי והארגון לביטחון ושיתוף פעולה באירופה (OSCE), חסרים אפילו את המבנה הפיקודי הבסיסי ואת כוח האדם העומדים לרשות האו"ם; אף על פי כן, גם הם מבקשים להתערב באירועים מלחמתיים – והתוצאות צפויות. ללא כוחות המסוגלים לנהל קרב אפילו ברמה התיאורטית, מוסדות אלה מספקים את דחפי ההתערבות של האומות החברות בהן (או את השאיפות המוסדיות שלהם עצמם) על ידי פריסת כוחות "משקיפים", לא-חמושים או כמעט לא-חמושים, הסובלים מאותן בעיות כמו כוחות שמירת השלום של האו"ם – רק בצורה חריפה יותר.

ארגונים צבאיים דוגמת נאט"ו או "כוח שמירת השלום של מערב אפריקה" (שפעל ב-1997 בספירה לאון) בהחלט מסוגלים לעצור לחימה. התערבותם אומנם הובילה להשלכות ההרסניות של הארכת מצב המלחמה, אבל הם לפחות היו מסוגלים להגן על האזרחים מפניהן. אלא שבמקרים רבים אפילו זה לא מתרחש, משום שכוחות צבאיים רב-לאומיים המתערבים בעימותים שבהם אין להם אינטרס ממשי נוטים להימנע מהסיכונים הכרוכים בהשתתפות בלחימה, וכך מגבילים את היעילות של עצמם. חיילי ארה"ב בבוסניה, למשל, נמנעו שוב ושוב מלעצור פושעי מלחמה ידועים שעברו בנקודות הביקורת שלהם, ולו רק כדי להימנע מעימות.

יתרה מכך: כוחות רב-לאומיים מתקשים לפקח על איכותם והתנהלותם של חיילי המדינות החברות בברית, מה שעשוי להוריד את הביצועים של כלל הכוח לרמתו של המכנה המשותף הנמוך ביותר. עובדה זו הייתה נכונה לגבי החיילים הבריטים – האיכותיים בדרך כלל – בבוסניה, ולגבי הנחתים הניגרים בספירה לאון. תופעה זו של שחיקת איכות הכוחות כמעט שאינה נראית למתבונן החיצוני, אך השלכותיה ניכרות בכמות קורבנות האונס, העינויים,

ההשחתה וההרג המתלווה להתערבויות אלה. מצב העניינים האמיתי מואר על ידי היוצא הנדיר מהכלל, דוגמת גודד הטנקים הדני בבוסניה, שכל מתקפה נגדו נענתה במכת אש בעוצמה כזו שהביאה מייד לסיום הלחימה.

המלחמה ה"פוסט-הרואית" הראשונה

על כל הדוגמאות הללו של לחימה על ידי כוחות נטולי פניות ואינטרס ממשי – והשלכותיה המשתקות – האפילה ההתערבות של נאט"ו לטובת קוסובו ונגד סרביה. ברית נאט"ו הסתמכה על לוחמה אווירית בלבד כדי למזער את הסיכון לכוחותיה, וכך הפציעה מטרות בסרביה, במונטנגרו ובקוסובו במשך שבועות מבלי לאבד טייס אחד. החסינות הפלאית כביכול מפני התותחים וטילי הנ"מ היוגוסלביים הובטחה על ידי כמה אמצעי הגנה. ראשית, בשבועות הראשונים, על אף הרעש והצלצולים שעוררו רושם של מבצע מסיבי, הכוחות יצאו למעט מאוד גיחות הפצצה – מה שהפחית את הסיכון הנשקף לטייסים ולמטוסים, אך הגביל את היקף ההפצצות לכדי שבריר מהיכולת האמיתית של נאט"ו. שנית, התקיפות התמקדו בראש ובראשונה במערכות הנ"מ כדי למזער את כמות האבדות של בנות הברית, אך במחיר הגבלה ממשית של פוטנציאל ההרס ואובדן של אפקט ההלם. שלישית, נאט"ו חמקה מרוב מערכות הנ"מ בכך ששחררה פצצות לא מגובה אופטימלי, אלא מגבהים בטוחים במיוחד של 15,000 רגל או יותר. רביעית, בנות הברית הגבילו מאוד את פעילותן בתנאי מזג אוויר פחות ממושלמים. אנשי נאט"ו טענו שהעננות הגבוהה מפריעה למבצע האווירי ומגבילה את הגיחות הליליות ללא הרבה יותר מכמה תקיפות של טילי שיוט נגד מטרות ניחות במיקומים ידועים מראש. האמת היא שמעטה העננים אינו מונע כל הפצצה מכל סוג; הוא מונע רק הפצצות מן הסוג הבטוח לחלוטין, אך גיחות הפצצה בגובה מועט יכלו להתבצע בקלות.

על הקרקע, רחוק מתחת למטוסי נאט"ו המגביהים עוף, קבוצות קטנות של חיילים ושוטרים סרבים בכלי רכב משוריינים הטילו אימתם על מאות אלפי אלבנים קוסוברים. לרשות נאט"ו עמד מגוון מרשים של כלי טיס המתוכננים לאתר ולהשמיד כלי רכב כאלה בדיוק. כל מעצמות נאט"ו החזיקו במסוקים חמושים בנשק נגד טנקים, חלקם אף מצוידים כך שיוכלו לפעול הרחק מבסיסהם. אבל אף מדינה לא הציעה לשלוח את כליה לקוסובו כשהטיהור האתני החל; אחרי הכול, הן היו עלולות לאבד אותם. כשמסוקי אפאצ'י אמריקניים המוצבים בגרמניה נקראו סוף סוף לאלבניה, נדרשו להם יותר משלושה שבועות של "הכנות לפני מבצע" עד שיצאו לדרך – זאת למרות סכומי העתק שהושקעו במשך שנים כדי להכשירם ל"מוכנות" מיידית. שישה שבועות אחרי פרוץ המלחמה, האפאצ'ים טרם יצאו למשימתם הראשונה, אף ששניים מהם כבר התרסקו בתאונות אימונים. לא רק גרירת רגליים בירוקרטית הייתה אחראית לעיכוב המופרז הזה: צבא ארצות הברית התעקש שמסוקי האפאצ'י אינם יכולים לפעול לבדם, אלא הם זקוקים לחיפוי של מטחי טילים כבדים שישתקו את מערכות הנ"מ של הסרבים. התעקשות זו יצרה עומס לוגיסטי גדול בהרבה מזה של האפאצ'ים לבדם, וממילא עוד דחייה – שהתקבלה בברכה.

למעשה, עוד לפני שפרשת האפאצ'ים החלה, נאט"ו כבר החזיקה בבסיסים באיטליה כלי טיס

שיכלו לעשות את העבודה: מטוסי A-10 אמריקניים שתוכננו במיוחד לנשיאת תותחי 30 מ"מ רבי-עוצמה נגד טנקים, ומטוסי הרייזר של חיל האוויר המלכותי הבריטי, המצטיינים בהפצצות מגובה מועט ומטווח קצר. שני הכלים לא הונקו, שוב – מכיוון שאי אפשר היה לעשות זאת בבטיחות מוחלטת. בחישובן של הדמוקרטיה של ברית נאט"ו, האפשרות המיידית של הצלת אלפי אלבנים מטבח, ומאות אלפים מגירוש, פשוט לא הצדיקה את חייהם של כמה טייסים. ייתכן שעובדה זו משקפת מציאות פוליטית שאין ממנה מנוס, אבל היא גם מדגימה שהתערבות של כוחות נטולי אינטרס, אפילו בקנה מידה נרחב, יכולה להיכשל בהשגת מטרותיה ההומניטריות לכאורה. ראוי לתהות שמא מצבם של הקוסוברים היה טוב יותר אם נאט"ו הייתה עומדת בחיבוק ידיים.

אומות פליטים

ההתערבויות המלחמתיות ה"אובייקטיביות" ביותר – וההרסניות ביותר – הן משימות סיוע הומניטרי; והמשימה הגדולה והמתמשכת מכולן היא זו של סוכנות הסעד והתעסוקה של האומות המאוחדות, אונר"א (UNRWA). סוכנות זו נבנתה על פי המודל הוותיק יותר של סוכנות הסעד והשיקום של האומות המאוחדות, אונרר"א (UNRRA), שהפעילה מחנות עקורים באירופה מייד אחרי מלחמת העולם השנייה. אונר"א הוקם מייד אחרי המלחמה הישראלית-ערבית של 1948–1949 כדי לספק מזון, מחסה, חינוך ושירותי בריאות לפליטים הערבים שברחו מהאזורים בפלשתינה-לשעבר שנעשו ישראל.

מחנות אונרר"א באירופה שיכנו את המשקעים שאחרי המלחמה, וסייעו בפירוק מוקדים רוואנזיסטיים, שוחרי שיבה, בקרב הקבוצות הלאומיות השונות, על ידי החזקת הפליטים בתנאים ספרטניים שדרבנו אותם להגר או להתיישב מחדש. לעומת זאת, מחנות אונר"א בלבנון, סוריה, ירדן, יהודה ושומרון ורצועת עזה, סיפקו איכות חיים כללית גבוהה יותר מזו ששררה קודם לכן ברוב הכפרים הערביים – עם תזונה מגוונת יותר, מערכת חינוך מוסדרת, שירותים רפואיים עדיפים, ובלי עבודות כפיים מפרכות בשדות זרועי אבנים. השפעתם הייתה אפוא הפוכה, ובמקום להיות מחנות מעבר המעוררים בדייריהם חשק להסתלק מהם מהר ככל האפשר, הם הפכו לאזורי דיור נחשקים. בעידודן של כמה ממדינות ערב, אונר"א הפכה אזרחים הנסים על נפשם לפליטים לכל החיים, שהביאו לעולם ילדים-פליטים, ואלה בתורם הביאו לעולם ילדים-פליטים משלהם.

וכך מאז ועד היום מנציחה אונר"א את קיומה של אומת פליטים פלסטינית, שומרת על טינתה ואיבתה במלוא רעננותן שהייתה ב-1948, ומפריחה את ניצני רגשות הרוואנזיזם הפלסטיניים. בעצם קיומה מונעת אונר"א השתלבות בחברה המקומית ומעכבת הגירה. יתרה מכך: ריכוזם של הפלסטינים במחנות מאפשר גיוס של צעירים, בהתנדבות או בכפייה, לארגונים חמושים הנלחמים בישראל וזה עם זה. אונר"א תרמה לעשרות שנות אלימות ישראלית-ערבית והיא מעכבת את התקדמות השלום עד ימינו אנו.

אם כל מלחמה אירופית הייתה זוכה לאונר"א משלה, היבשת הייתה מלאה היום במחנות ענק

המאכלסים מיליוני צאצאים של פליטים גאליים-רומים, ונדלים נשכחים, בורגונדים מובסים וויזיגותים עקורים – שלא לדבר על הפליטים המודרניים, כמו שלושת מיליוני הגרמנים הסודטים שסולקו מצ'כוסלובקיה ב-1945. אירופה הייתה נעשית פסיפס של שבטים ניצייים, בלתי-משתלבים ובלתי-מפויסים, השוכנים כל אחד במחנה טיפולי משלו. האפשרות לסייע לכל אחד מהם בנפרד הייתה אולי מפיסת את מצפונם של רבים – אך התוצאה הייתה אלימות ואי-יציבות מתמשכות.

לאונר"א מקבילות באזורים אחרים, כגון המחנות הקמבודיים שלאורך הגבול עם תאילנד, המספקים מחסה וחוץ מבטחים גם לאנשי הקמר רוז' הרצחניים, אף שלא לשם כך הם הוקמו. אך היות שפעילות האו"ם מוגבלת למה שמאפשרות תרומותיהן הזעומות של המדינות השונות, פגיעתם של מחנות אלה בשלום לפחות תחומה לאזורים מסוימים.

עובדה זו אינה נכונה בכל הנוגע לארגונים החוץ-ממשלתיים, המתרבים במהירות ומתחרים בקדחתנות על הזכות לסייע לפליטי מלחמה. כמו כל גוף אחר, עניינם של ארגונים אלה הוא להנציח את קיומם. מטרתם העליונה היא אפוא למשוך תרומות, ואלה מגיעות לארגונים המפגינים מעורבות פעילה באירועים עם חשיפה גבוהה. רק אסונות הטבע הדרמטיים ביותר זוכים לסיקור תקשורתי ניכר, ואף הוא קצר מועד: זמן קצר אחרי רעידת אדמה או שיטפון, מצלמות הטלוויזיה עוזבות. פליטי מלחמה, לעומת זאת, יכולים לזכות לסיקור תקשורתי מתמשך, בתנאי שהם מוחזקים במחנות נגישים יחסית. לחימה בין מדינות מפותחות היא נדירה, ההזדמנויות שהיא מציעה לארגונים החוץ-ממשלתיים הן מעטות – ועל כן הם ממקדים את מאמציהם בסיוע לפליטים באזורים העניים ביותר של העולם. זה מבטיח שהמזון, המחסה והטיפולים הרפואיים המוצעים – גם אם הם איומים ונוראיים בהשוואה לסטנדרט המערבי – עולים על מה שמוצע באותו אזור למי שאינם פליטים. התוצאות צפויות לחלוטין. בין הדוגמאות הרבות בולטת במיוחד זו של מחנות הפליטים העצומים שלאורך הגבול בין רואנדה לרפובליקה הדמוקרטית של קונגו. במחנות אלה מתגוררת אומת הוטו, שאלמלא הם הייתה נפוצה ומתפוררת. וכך, מעבר לכך שהם הופכים את איחודה של רואנדה לבלתי אפשרי, הם משמשים בסיס שממנו יוצאים בני הוטו רדיקלים למסעות הרג נגד בני הטוטסי השוכנים בסמוך לגבול. ההתערבות ההומניטרית פגעה בסיכויים להשגת פתרון יציב וארוך טווח ברואנדה.

שימורן המתמשך של אומות הפליטים, איבתן וכעסן – זהו חטא בפני עצמו; אבל אספקת סיוע לאזורי קרב גרועה אף יותר. ארגונים רבים, הפועלים בחסות הילה של קדושה, מעבירים דרך קבע אספקה לגורמים חמושים. בלי כל יכולת להגן על עצמם, הם אינם יכולים למנוע מהחמושים כניסה לתחנות המזון, למרפאות ולבתי המחסה שלהם. מאחר שפליטים משתייכים, מן הסתם, לצד המפסיד, החמושים המתהלכים ביניהם נמצאים בדרך כלל בנסיגה. בהתערבותם, ארגוני סיוע מעכבים אפוא את התקדמותו של הצד השני לעבר ניצחון מכריע שיביא לסיום המלחמה. לעיתים הארגונים פועלים מתוך אובייקטיביות מופרזת עד להזיק, בוחרים לסייע לשני הצדדים וכך מפריעים להגיע להתשה הדדית שבתורה תוביל להסדר. במקרים קיצוניים במיוחד, כפי שקרה בסומליה, ארגוני הסיוע אף משלמים דמי חסות

לארגונים וכנופיות מקומיים, ואלה משתמשים בכספים לקניית נשק. כך מסייעים ארגוני הסיוע להתמשכות הלחימה, שאת נזקיה הם לכאורה מבקשים לצמצם.

עשו מלחמה כדי לעשות שלום

יותר מדי מלחמות אזוריות בימינו הופכות לעימותים בלתי נגמרים בגלל התערבות חיצונית החוסמת את ההשפעות של ההתשה ושל הניצחון המכריע. אך העוול המצטבר של ההתערבות נטולת האינטרס הוא, להבדיל מהבעיות העתיקות יותר של המלחמה, חולי שיש לו מזור. קובעי מדיניות צריכים להתנגד לדחף הרגשי להתערב במלחמות של אחרים – לא משום שהם אדישים לסבל אנושי, אלא בדיוק משום שאכפת להם ומשום שהם רוצים לאפשר את בוא השלום. ארצות הברית צריכה לשכנע נגד התערבויות רב-צדדיות, במקום להוביל אותן. יש להנהיג כללים חדשים שיגבילו את פעילויות הסעד לפליטים של האו"ם ויבטיחו שמייד אחרי מתן הסיוע יגיעו צעדים של השבת הפליטים למולדתם, שילובם באוכלוסייה האזורית, או הגירה – על מנת למנוע הקמה של מחנות פליטים קבועים. וגם אם אי אפשר לרסן את התערבותם של ארגונים חוץ-ממשלתיים, לכל הפחות צריך להימנע מלספק להם עידוד או מימון רשמיים. מאחורי צעדים אכזריים כביכול אלה תעמוד הערכה אמיתית של ההיגיון הפרדוקסלי של המלחמה, ומחויבות לתת לה לשרת את מטרתה החיובית היחידה: הבאת השלום.

מאנגלית: יובל סימן-טוב